

Kommunal- og distriktsdepartementet

PM-2018-14: Særavtale om økonomiske vilkår ved endret tjenestested

Forfatter Statens personalhåndbok – Personalmeldinger

Dato 2018-06-29

Publisert PM-2018-14

Sammendrag Til: Statsforvaltningen og Riksrevisjonen. Gjelder: Statens personalhåndbok [pkt. 9.7](#).

PM-2018-14 Særavtale om økonomiske vilkår ved endret tjenestested

Dato: 29.06.2018

Til: Statsforvaltningen og Riksrevisjonen

Gjelder: Statens personalhåndbok [pkt. 9.7](#)

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) og hovedsammenslutningene ble 28. juni 2018 enige om følgende «Særavtale om økonomiske vilkår ved endret tjenestested.» Avtalen er i sin helhet gjengitt nedenfor, endringene er uthevet i sort.

Særavtale om økonomiske vilkår ved endret tjenestested

§ 1 Virkeområde og omfang

- Særavtalen gjelder tidsbegrensede økonomiske vilkår i Norge¹ ved:
  - endring av tjenestested på grunn av tjenesteoppdrag, hospitering/mobilitetsordning eller pålagt etter- og videreutdanning,
  - tjenestereise/-oppdrag utover 28 dager² på samme oppdragssted,³
  - endret tjenestested som følge av at hele eller deler av virksomheten flytter geografisk i forbindelse med omstilling.**⁴
- Avtalen gjelder arbeidstakere med avtalt tjenestested/-distrikt.

Unntatt er:

  - arbeidstakere som har stillinger hvor tjenestegjøring på forskjellige tjenestesteder inngår som et ledd i utdannelsen,⁵
  - reservepersonell som har ambulerende tjeneste,⁶

- c) stillinger hvor tjeneste ved ulike tjenestesteder inngår som en del av den ordinære tjenesten.
3. Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD), eller den KMD gir fullmakt, kan fastsette andre bestemmelser/annen godtgjørelse enn de som fremgår av denne særavtale. Ved endring av bestemmelser/godtgjørelser, skal dette skje i samråd med hovedsammenslutningene.

§ 2 Definisjoner

Med tjenesteoppdrag menes reiser/oppdrag som pålegges av arbeidsgiver, og som medfører skifte av tjenestested.

Med hospitering/mobilitetsordning menes midlertidig tjeneste i opplærings-/kompetanse-/utviklingssammenheng.

§ 3 Skifte av tjenestested og bopel

- 1. Dersom arbeidstaker beordres/pålegges tjeneste på nytt tjenestested/-distrikt og virksomheten sørger for kost og overnatting, skal arbeidstaker benytte dette.**
- 2. Dersom virksomheten kun sørger for overnatting, utbetales sannsynliggjorte⁷ utgifter til kost med inntil kr 195,- pr. dag, forutsatt at arbeidstaker må føre to husholdninger⁸ etter ankomsten til det nye tjenestestedet.**
- 3. Dersom virksomheten ikke sørger for overnatting og kost, og arbeidstaker må føre to husholdninger etter ankomsten til det nye tjenestestedet, gis følgende godtgjørelse:**
  - I de første 28 dagene **dekkes utgifter til kost og overnatting** etter Særavtale om dekning av utgifter til reise og kost innenlands.
  - Fra den 29. dagen og inntil **to år dekkes:**
    - a) **Sannsynliggjorte utgifter til kost** med inntil **kr 195,-** pr. dag,
    - b) **Dokumenterte** merutgifter til husleie med inntil **kr 10 500,-** pr. måned.Medfører oppholdet særlige store utgifter (hotellopphold o.l.), kan virksomheten dekke dokumenterte utgifter til kost og overnatting.
- 4. Virksomheten dekker minimum en hjemreise hvert kvartal.⁹**

§ 4 Skifte av tjenestested uten skifte av bopel

Virksomheten kan fastsette at arbeidstaker som beordres/pålegges tjeneste på nytt tjenestested /-distrikt og som blir boende på hjemstedet, i en overgangsperiode på inntil **to** år, kan få dekket:

- a) Sannsynliggjorte **utgifter til reise** mellom hjemsted og tjenestested med **inntil kr 3500,- pr. måned.**
- b) Sannsynliggjorte utgifter til kost med inntil **kr 195** ,- pr. arbeidsdag, **forutsatt at arbeidstid og reisetid til sammen utgjør minst 10 timer.**

§ 5 Skifte av tjenestested etter søknad

Arbeidstaker som etter søknad flytter til nytt tjenestested, kan **gis** godtgjørelser etter denne særavtalen dersom vilkårene **i denne avtalen er oppfylt**, og det ellers er særlig grunn til å likestille forholdet med beordret /pålagt tjenesteoppdrag.

Dersom vilkårene ikke er tilstede, kan arbeidstakeren etter flytting fra sitt tidligere tjenestested få utbetalt et kompensasjonstillegg¹⁰ på kr 95,- pr. dag i inntil to år for føring av to husholdninger.

Arbeidstaker som på grunn av særlige forhold må bli boende på sitt hjemsted, kan i inntil **to** år få dekket reiseutgiftene mellom hjemsted og tjenestested.¹¹

§ 6 Fravær fra nytt tjenestested

Arbeidstakeren opprettholder godtgjørelser som dekker løpende utgifter til husleie ved midlertidig fravær slik som ferie, sykdom, hjemreise mv.

Dekning av utgifter til kost eller kompensasjonstillegg bortfaller dersom det utbetales godtgjørelser etter «Særavtale om dekning av utgifter til reise og kost innenlands», eller tilsvarende bestemmelser.

§ 7 Utbetaling

Arbeidstakeren skal sende regning til arbeidsgiveren snarest og senest innen **en måned** etter utløpet av den måneden godtgjørelsene/utgiftene gjelder for, hvis ikke annet er bestemt.

§ 8 Reguleringsbestemmelser

Satsene **forhandles årlig med virkning fra 1. januar påfølgende år.**

§ 9 Avtaleperiode

Avtalen gjelder med virkning fra **22. juni 2018 til og med 31. desember 2020.**

Kommunal- og moderniseringsdepartementets kommentarer:

- 1) Norge omfatter også Svalbard, herunder Bjørnøya og Hopen, Jan Mayen samt biland og krav i Antarktis.
- 2) For de første 28 dagene utbetales utgifter til kost og overnatting etter «Særavtale om dekning av utgifter til reise og kost innenlands» § 1 nr. 2. Dersom arbeidstakeren har et avbrudd, f.eks. fravær i forbindelse med langhelg, ferie, avspaseringer, delt oppdragssted/tjenestested o.l. og fortsetter med samme utgifter til hybel og tilsvarende, skal det ikke regnes som nye 28 dager med krav om utbetaling etter «Særavtale om dekning av utgifter til reise og kost innenlands».

I noen tilfeller der oppholdet forlenges på grunn av uforutsette hendelser, kan særavtale om dekning av utgifter til reise og kost innenlands fortsatt benyttes. I slike tilfeller skal tillatelse innhentes fra arbeidsgiver/oppdragsgiver.
- 3) Dersom arbeidstaker – etter sluttført oppdrag – pålegges tjenesteoppdrag tilbake til samme tjenestested, skal det normalt gå minst 1 år for at det skal anses som skifte av tjenestested på nytt. Har det gått kortere tid, anses dette som fortsettelse av tidligere tjeneste.
- 4) Se Særavtale om virkemidler til bruk ved omstilling i staten
- 5) Eksempler på slike stillinger er bl.a. praksis for studenter ved Tolletatens kompetansesenter.
- 6) Reservepersonell er personell som står til disposisjon og kalles inn til arbeid til forskjellige arbeidssteder.
- 7) Det er ikke krav om at merutgifter skal legitimeres ved bilag, men at arbeidstakeren må sannsynliggjøre eventuelle merutgifter til kost.
- 8) Med to husholdninger menes at arbeidstakeren har bosted både i registrert hjemkommune og utenfor, og av den grunn vil ha merutgifter. Det kan gjøres unntak for kravet om to husholdninger der virksomheter under omstilling skal flytte geografisk og det er nødvendig å gi ytelser etter denne særavtalen for å få ansatte til å flytte med i en overgangsperiode. Denne perioden kan ikke strekke seg lengre enn to år.
- 9) Virksomheten og den enkelte arbeidstaker kan inngå individuell avtale om hyppigere hjemreiser ut fra en konkret behov/vurdering. Reisen skal i utgangspunktet foretas i løpet av den avtalte perioden, og kan ikke spares opp til senere. Ubenyttede reiser bortfaller. Hvis arbeidstakeren ikke selv ønsker å benytte reisen, kan ektefelle/samboer/barn benytte reisen til å besøke arbeidstakeren på tjenestestedet.
- 10) Dersom arbeidstakeren ikke kan ta med hele familien til nytt tjenestested, f.eks. på grunn av barns skolegang, ektefelles/samboers arbeidsforhold mv., utbetales et kompensasjonstillegg fram til det tidspunkt hvor familien har flyttet, dog ikke utover to år.
- 11) Utgangspunkt for beregning er hurtigste og billigste reisemåte. Ved bruk av egen bil, beregnes kostnadene som for rutegående transportmiddel.

Etter fullmakt

Gisle Norheim
statens personaldirektør

Grete A. Jarnæs
avdelingsdirektør

Eventuelle henvendelser: arbeidsgiverportalen